

3. Ухвала Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області від 21 жовт. 2022 р. Справа №686/21768/22. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106883323>.

4. Ухвала Луцького міськрайонного суду Волинської області від 15 лют. 2022 р. Справа № 161/2488/22. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103269999>.

5. Ухвала Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області від 14 лют. 2022 р. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103242713>.

6. Ухвала Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області від 14 лютого 2022 р. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103242713>.

Шаповаленко Євген Володимирович,

т.в.о. завідувача кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Саміленко Ірина Сергіївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра Національної академії внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМПАНІЇ PALANTIR У РОБОТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Питання використання новітніх технологій у роботі правоохоронних органів, їх можливості та перспективи є актуальним, оскільки сучасна боротьба зі злочинністю і забезпечення громадської безпеки нашої держави вимагають доступу до аналітичних інструментів та обробки великих обсягів даних. Існування великої кількості цифрових даних можуть бути важливими для розкриття злочинів, тому правоохоронним органам необхідно сучасне програмне забезпечення для вирішення питань правоохоронної діяльності.

Palantir Technologies Inc. – це американська технологічна компанія, заснована в 2003 році Пітером Тіелом, Алексом Карпом та іншими співробітниками. Компанія спеціалізується на розробці програмного забезпечення для аналізу та візуалізації даних, зокрема, для великих обсягів даних і розумного аналізу інформації.

Одним із основних продуктів компанії є платформа Palantir Gotham, яка використовується для аналізу даних у сферах національної безпеки, правопорядку, фінансів, охорони здоров'я та інших галузях. Це допомагає правоохоронним органам виявляти зв'язки та закономірності в великих масивах даних, що може бути корисним для розслідування воєнних злочинів, розкриття шахрайства, аналізу

ринків, прогнозування подій та багатьох інших завдань пов'язаних з оперативно-розшуковою діяльністю [1].

Використання програмного забезпечення компанії Palantir надає можливість підвищення ефективності розслідувань. Американська компанія-розробник програмного забезпечення Palantir допомагає поліції та іншим правоохоронним органам аналізувати великі обсяги даних, інтегрувати різні джерела інформації та виявляти зв'язки між різними кримінальними провадженнями, що може сприяти покращенню розслідування злочинів. Програмне забезпечення може аналізувати дані про злочини та використовувати алгоритми інтелектуального навчання для прогнозування місця і часу можливо майбутніх злочинів, допомагаючи поліції спрямовувати свої ресурси більш ефективно, надає можливість прогнозувати злочинність. Також програмне забезпечення компанії Palantir дозволяє виявляти зв'язки між особами, місцями та об'єктами, що може бути корисним під час протидії організованій злочинності [2].

Деякі з можливих застосувань Palantir у сфері правоохоронної діяльності включають:

Аналіз даних – поліція може використовувати програмне забезпечення компанії Palantir для інтеграції та аналізу різних джерел даних, таких як бази даних про злочини, дані з камер відеоспостереження, телефонів та соціальних мереж. Це допомагає виявити зв'язки між різними подіями та особами.

Прогнозування злочинності – програмне забезпечення може допомогти правоохоронним органам створювати моделі та прогнози злочинності на підставі історичних даних та інших факторів.

Реагування в реальному часі – дозволяє службам правопорядку отримувати оперативну інформацію та реагувати на події в реальному часі, що допомагає у попередженні злочинів або швидкому реагуванні на них.

Спільна робота – може служити інструментом для спільної роботи між різними правоохоронними підрозділами, дозволяючи їм обмінюватися інформацією та спільно координувати дії.

Програмне забезпечення компанії Palantir використовується в роботі правоохоронних органів у багатьох країнах світу. У Сполучених Штатах Америки широко використовується в роботі федеральних та місцевих правоохоронних агентств, включаючи ФБР, Департамент національної безпеки, агентства з розслідування злочинів, такі як DEA і ICE, а також місцеві поліцейські департаменти. Велика Британія також використовує програмне забезпечення компанії для розслідування злочинів та забезпечення безпеки громади. В деяких країнах Європи, включаючи Німеччину, Францію, Італію та інші, для вирішення завдань з забезпеченням правопорядку та безпеки [3].

Компанія Palantir надала Україні технології, завдяки яким ЗСУ отримують перевагу в обізнаності на полі бою. Технологія дозволяє прибрати «туман війни» та відстежувати всі переміщення й обстріли

військ російської федерації за допомогою штучного інтелекту й супутникових зображень. Під час українських контрнаступів у Херсонській, Харківській і Київській областях офіцери ЗСУ отримували інформацію про російські позиції, а також куди рухаються російські загарбники. За рахунок цього українська армія могла ефективно просуватися та швидко пристосовуватися до маневрів і контратак. Частина цих технологій розроблено в Україні [4].

Збройні Сили України отримали від компанії мобільні розвідувальні центри Skykit Palantir. Центр містить два вбудовані монітори, вбудовані акумуляторні блоки живлення, спеціальний ноутбук та дрон з камерою Trailcam Nano. Система має дати солдатам можливість ефективно обробляти розвідувальні дані, приймати рішення та виконувати операції з віддалених місць за допомогою програмного забезпечення.

Skykit має власний безпечний супутниковий зв'язок, завдяки програмному забезпеченню Meta-Constellation український солдат може під'єднатися до одного з 40 комерційних супутників, аналізувати дані, зібрані різними модулями штучного інтелекту, і таким чином «побачити» супротивника.

Залежно від міжурядових угод Skykit також може отримати доступ до військових супутників, таких як супутники Пентагону [5].

З огляду можливостей програмного забезпечення компанії Palantir є перспективи її використання в Україні: покращення правопорядку; боротьба з корупцією; ефективне використання ресурсів. Проте конкретні перспективи і можливості використання Palantir в Україні можуть залежати від багатьох факторів, включаючи законодавчу базу, політичну волю, фінансові можливості та технічні ресурси.

Особливу увагу необхідно звернути на проблеми та виклики щодо використання програмного забезпечення компанії Palantir. Використання великих обсягів даних вимагає пильного відношення до питань конфіденційності і приватності громадян. Зберігання та обробка великих обсягів сенситивної інформації може стати об'єктом кібератак та порушення безпеки даних. Використання Palantir потребує спеціалістів у галузі аналізу даних та інтелектуального навчання. Застосування у сфері правоохоронної діяльності викликає обговорення з питань приватності та етики, оскільки системи аналізу даних можуть потенційно збирати та обробляти великі обсяги особистих даних громадян. Тому важливо, щоб використання таких технологій було суворо регульоване та враховувало права та свободи осіб.

Застосування програмного забезпечення компанії Palantir у сфері правоохоронної діяльності має свої переваги і недоліки, які варто враховувати при розгляді цієї технології. Перевагою використання продуктів Palantir є: аналіз даних; реагування в реальному часі; інтеграція даних; прогнозування злочинності. Основними недоліками є: тимчасове обмеження прав і свобод громадян; корупційні ризики, витрати та обслуговування програмного забезпечення.

Загальною вимогою до використання технологій компанії Palantir у сфері правоохоронної діяльності є баланс між вигодами для боротьби зі злочинністю та захистом приватності та правами громадян. Це потребує належного регулювання та нагляду, а також обрання етичних підходів до використання даних із збереженням громадянських свобод і прав.

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт Palantir. URL: <https://www.palantir.com/>
2. Допомога Україні і неоднозначна репутація на Заході: чим відома компанія Palantir. URL: <https://speka.media/dopomoga-ukrayini-i-neodnoznasna-reputaciya-na-zaxodi-cim-vidoma-kompaniya-palantir-p1425p>.
3. Компанія, створена для боротьби з терористами, стежить за американцями: URL: <https://www.forumdaily.com/uk/kompaniya-sozdannaya-dlya-borby-s-terroristami-sledit-za-amerikancami/>.
4. Як алгоритм перехилив терези в Україні <https://www.washingtonpost.com/opinions/2022/12/19/palantir-algorithm-data-ukraine-war/>.
5. ЗСУ використовують Skykit Palantir <https://mil.in.ua/uk/news/zsu-vykorystovuyut-skykit-palantir/>.

Юсунова Катерина Олександрівна,
викладач кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ,
доктор філософії в галузі знань права

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ УЧАСТІ ЗАХИСНИКА ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ ПРИМУСОВИХ ЗАХОДІВ ВИХОВНОГО ХАРАКТЕРУ

У ч. 2 ст. 105 Кримінального кодексу (далі – КК) України міститься вичерпний перелік примусових заходів виховного характеру, які можуть застосовуватися до неповнолітнього: 1) застереження; 2) обмеження дозвілля і встановлення особливих вимог до поведінки неповнолітнього; 3) передача неповнолітнього під нагляд батьків чи осіб, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічного або трудового колективу за його згодою, а також окремих громадян на їхнє прохання; 4) покладення на неповнолітнього, який досяг п'ятнадцятирічного віку і має майно, кошти або заробіток, обов'язку відшкодування заподіяних майнових збитків; 5) направлення неповнолітнього до спеціальної навчально-виховної установи для дітей і підлітків до його виправлення, але на строк, що не перевищує трьох років [1].

До мети застосування таких заходів відноситься забезпечення інтересів неповнолітнього, які полягають в одержанні не тільки належного виховання, а й освіти, лікування, соціальної, психологічної допомоги, захисту від жорстокого поводження, насильства та експлуатації, а також у наявності можливості адаптуватися до реалій